

Класифікація холодної зброї з гнучкою бойовою частиною

Віталій Нікітюк

доктор філософії в галузі економіки, завідувач сектору досліджень зброї та вибухотехнічних досліджень, Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» Міністерства юстиції України, м. Харків, Україна, ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-7937-7334>, e-mail: nikityuk_sha@ukr.net

Ріта Сагайдак-Нікітюк

доктор фармацевтичних наук, професор, завідувач кафедри технології ліків, стандартизації та сертифікації ліків, Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації, Національний фармацевтичний університет Міністерства охорони здоров'я України, м. Харків, Україна, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9337-7741>, e-mail: sagaidak_rita@ukr.net

Запропоновано криміналістичну класифікацію холодної зброї з гнучкою бойовою частиною.

Ключові слова: холодна зброя; холодна зброя з гнучкою бойовою частиною; криміналістична класифікація.

Classification of Cold Weapons With Flexible Combat Parts

Vitalii Nikitiuk, Rita Sahaidak-Nikitiuk

Based on the conducted research, a forensic classification of cold weapons with flexible combat parts was proposed.

Keywords: cold weapons; cold weapons with flexible combat parts; forensic classification.

Холодна зброя з гнучкою бойовою частиною з'явилася майже одночасно з людиною та використовувалася для нападу й активного захисту від ворогів і диких тварин. Вона належить до категорії гнучкої холодної зброї, бойова частина якої має будь-які гнучкі елементи; має ударну, дробильну, колючу, ріжучу, рублячу, задушливу, знерухомлювальну й комбіновану дію та призначена для завдання ударів, здатних утворити ушкодження та пробити обладунки. До переваг цієї зброї належить можливість обійти перепони, блокувати зброю супротивника, швидко змінювати радіус ураження тощо.

Проведене нами дослідження наукових праць щодо розглянутої проблематики [1—9] і наш експертний досвід дав змогу запропонувати класифікацію холодної зброї з гнучкою бойовою частиною (див. рис.).

До запропонованих авторами ознак класифікації належать:

- призначення зброї;
- вид зброї;
- спосіб дії зброї;
- походження зброї;
- конструкція гнучкої частини;
- матеріал гнучкої частини;
- довжина гнучкої частини;

- вид додаткових уражаючих елементів гнучкої бойової частини;
- вид кріплення гнучкої частини до пужална, руків'я, ратища;
- частина холодної зброї для управління нею;
- довжина пужална, ратища, руків'я;
- матеріал пужална, ратища, руків'я;
- форма перетину пужална, ратища, руків'я;
- додаткові елементи пужална, ратища, руків'я;
- спосіб виготовлення зброї;
- вид оздоблення зброї;
- час виготовлення зброї.

Види холодної зброї з гнучкою бойовою частиною: акамчі, або батіг ремінний; антена; апайка; арапник, або араплиник, або арапельник; бантот пагі, або бутонг паре; батіг африканський; батіг бога грому; батіг бойовий, або пуга; батіг грецький; батіг династії Цин; батіг-пістолет; батіг трихвостий; батіг туарегів; батіг циганський; батіг чарівний; батіг шаолінський мідний; бич бойовий; біан ган, або батіг-жердина; бян, або батіг китайський; віч, або вітюн; вовчатка, або вовкобій; воловик; вухорізка; гала; ганджибіан, або ганьцибіань; гань шань бян;

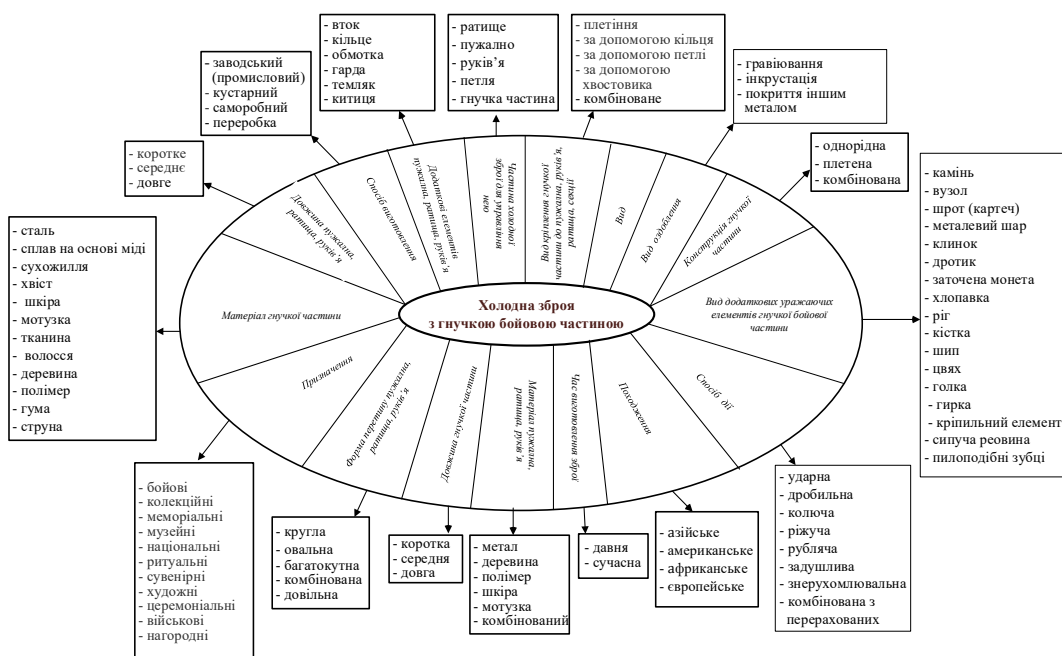

Рис. Класифікація холодної зброї з гнучкою бойовою частиною

гарота каталонська; гарота; гоуюй бьянь; гунь, або гунь шаолінський; дара; дирау; дода; доір; дуріа; ершибацзе цуаньгун бьянь; ершисицзе хелін бьянь; ершисицзе цилін бьянь; жез камші; жоуцзянь, або гнучкий меч; жуан бе, або батіг шаолінський; жуань бьянь; зашмор; змія; іншуа; йонсяку-тенугуї; камси; камчин; камчі, або камші, або камча; қамчі баптау; қамчі весільний; қамчі для скачок; қамчі кокпарши; қамчі мисливська; қамчі ногойська; қамчі саріала; қамчі соп; қамчі сундет; қамчі уір; қамчі шибіртки; қамчі шибут; канамуті, або канамічі; канчук давньоримський; канчук кістковий; карбач, або корбач; карус; катив; катим; кау сін ке, або каусін; кийок телескопічний гнучкий; кілінбіан; кнут; корбач гуцільський; курсайбо; кусарифундо сикоміно дзюте; кусарі-фуризу; ку-чик-нху-ен-тьєн; кханран; лансянь; ланцюг; ланцюг бензопили; ланцюг велосипедний; ланцюг китайський; латиго; лахті; малахай; маля; мей хуа бьянь; нага срутин; нагайка, або нагайка; нагайка донська, або карбич; нагайка запорізька; нагайка кавказька; нагайка казахська; нагайка калмицька; нагайка козацька; нагайка кубанська, або нагая кубанська; нагайка-пояс; нагайка статутна; нагайка ураль-

ська; нагайка черкеська; нювейбьянь; пакчигі; петджат; пила джиглі, або пилка джилі; плететь; пружина; сань цзе бьянь, або мейхуа бьянь; саньшилюцзе луншао бьянь; саньшилюцзе тяньган бьянь; сендзяку-тенугуї; скорпіон гуситський; скорпіон давньогрецький; скорпіон римський; снейквіп; соде-гусарі; стоквіп; струна; сюб'янь, або батіг із лезом; тайшибьянь, або батіг сановника; там тхіє зян, або там тьєнг тхеонг; телепень; теса; тесаочжоу; торихімо; тройчатка, або трихвістка; урумї, або аара; флагелум, або флагелум римський; фочжу, або чотки буддійські; фучень, або чжувеї; хананеджі; хуміб'янь; цестус, або цест; цзебьянь; цзижао лянъизижуа; цзібьянь; цзіубьянь; цзюцзе шуанбьянь; цзюцзебьянь, або да дзюдзе бьянь; цзяньбьянь; цицзебьянь; чеметі; чень; чжоу цзя цюань; чжуймо домін цян; чжуцзе тунбьянь; чотки ченців довгі; чоу гар куен; шалапуга, або шалига; шарф китайський; шесин жоуб'янь; шисаньцзе лян'їнь бьянь; шисаньцзе майгу хелін бьянь; шисаньцзе шегу бьянь; «шланг»; юміоредзуе; ю-чигун.

Отже, запропоноване авторами дасть змогу вирішувати діагностичні завдання щодо визначення типів, видів, конструкції та призначення об'єкта дослідження.

Перелік джерел посилання

1. Методика криміналістичного дослідження холодної зброї та конструктивно схожих з нею виробів (зі змін. і допов.). Київ, 2014. 72 с.
2. Armi: storia, tecnologia, evoluzione dalla preistoria a oggi. Mondadori, 2007. 360 p.
3. Australian Whipcracking and Plaiters Association, Word document listing Fiona Smith's achievements Charlton & Co. Pty Ltd, 1994. URL: <https://australianwhipcracking.org/champions/> (дата звернення: 15.04.2026)
4. Dante R. Let's Get Cracking! The How-To Book of Bullwhip Skills. 2nd ed. Createspace Independent Pub, 2008. 157 p.
5. Cooper Rev. William M. Flagellation & the Flagellants. A History of the Rod in All Countries from the Earliest Period to the Present Time: with Numerous Illustrations. John Camden Hotten, 1870. 544 p.
6. Cooper W. Flagellation and the Flagellants: A History of the Rod in all Countries from the earliest Period to the present Time. London : John Camden Hotten, 1869. 544 p.
7. DeVries K. *Medieval Military Technology. Broadview Press, 1992. 340 p.*
8. Grundhauser E. India's Deadly, Flexible Whip Sword Takes Years to Master. URL: <https://www.atlasobscura.com/articles/indias-deadly-flexible-whip-sword-takes-years-to-master> (дата звернення: 15.04.2026).
9. Li Kegin, Li Xingdong. Soft Weapons - Nine-Sections Whip and Rope Dart, Chinese Wushu Series. Foreign Language Press, Beijing, China, 1996. 214 p.